

Vragen aan de Fontein

DE 'ZONEN GODS' (Genesis 06:2) (deel 1.)

Vraag:

In Genesis 6:2 is sprake van 'zonen Gods' die huwen met 'dochteren der mensen'. Wat moet ik me daar bij voorstellen?

Antwoord :

Jaap Doedens, die in december 2013 promoveerde op het proefschrift *'The sons of God in Genesis 6:1-4'*, noemt in het Nederlands Dagblad van 21-12-13 deze eerste verzen van Ge 6 'de meest ingewikkelde en mysterieuze verzen, waar gereformeerde exegeten tot nu toe weinig mee hebben gedaan'. Ook Dr. Siebesma noemt in 'de Oogst' van september 2001 dit een van de moeilijkste passages van het Oude Testament. U mag dan van mij ook niet verwachten een honderd procent bevredigend antwoord te kunnen geven op de gestelde vraag. Ik zal een poging doen de meest voorkomende opvattingen, voorzien van kort commentaar, voor U in twee artikelen op een rijtje te plaatsen.

Vooraf zij opgemerkt, dat de kwestie van 'de zonen Gods' gezien dient te worden tegen de achtergrond van de zondvloed, als straf van de Here God. Tevens is het opvallend, dat tot Ge 6 en in het OT slechts sprake was van de zonden van het individu, b.v. van Adam, Eva, Kaïn en Lamech. In Ge 6 wordt voor het eerst de zonde van een hele groep mensen beschreven. Door de straf van God die daarop volgt, nl de zondvloed, wordt dan ook niet één individu getroffen, maar de gehele toenmalige mensheid.

OPVATTING 1.

In deze tijd waarin het begrip 'spiritualiteit' hoogtij viert en men steeds vaker de waarheid buiten de Bijbel te tracht te vinden, lopen velen met hun winkelwagentje langs de schappen van allerlei religieuze bewegingen en gooien in hun winkelkarretje allerlei producten die hun vaak al vooringenomen, of door anderen bijgebrachte ideeën moeten bevestigen. Zo kunnen veel mensen zich tegenwoordig niet verenigen met de Bijbelse gedachte, dat God alwetend, alomtegenwoordig en almachtig is. Hun filosofie is, dat ieder mens zelf god is. Uitgaande van die gedachte worden vervolgens Bijbelse notities gezocht die hun idee moet bevestigen. Ze menen sterk te staan, omdat er b.v. in Ps 8:6 staat, dat God de mens bijna goddelijk heeft gemaakt en in Ps 82:6 *'Wel heb Ik (of 'ik') gezegd: Gij zijt goden, ja zonen van de Allerhoogste'*. Zie je wel, dat we zelf een god zijn? *'Ik ben een god in het diepste van mijn gedachten en zit in 't binnenst van mijn ziel ten troon'*, zullen ze de dichter Willem Kloos met instemming naspreken. Hoe komt dat goddelijke dan in de mens? Wel, staat er niet in Ge 6:2 dat 'de

zonen Gods' gemeenschap hadden met de 'dochteren van de mensen'? Op deze wijze heeft de mens a.h.w. de goddelijke genen gekregen.

Wie enigszins thuis is in de Bijbel ziet zo, dat deze opvatting in strijd is met alle fatsoenlijke regels van uitleg van Gods Woord. Het voert in het kader van dit artikel te ver om op details in te gaan, maar b.v. in Ps 82:6 worden met het woord 'goden' òf de verschillende heidense goden, òf rechters, òf koningen, òf afvallige hemelse wezens bedoeld, maar in geen geval is het een bewijs, dat een mens goddelijk zou zijn. Bovendien dient men heel nauwkeurig de context van de zondvloed in het oog te houden. De relatie die 'de zonen Gods' met de mensen aangaan, brengt geen zegen voort. In tegendeel, het is de aanleiding tot een zeer ernstige strafvoltrekking, een ernstig oordeel: de Zondvloed. Uiteraard besef ik, dat huwelijken tussen goden en mensen in de oosterse mythologie veel voorkomen (b.v. Gilgamesj) en ook veel voorkomen in Griekse en Romeinse godenverhalen. Soms vraag je je wel eens af: Zouden dergelijke godenverhalen nog hun oorsprong hebben in vage herinneringen aan hetgeen in Ge 6:1-4 wordt beschreven?

OPVATTING 2.

Deze opvatting zegt terecht, dat men Ge 6:2 niet mag loskoppelen van het voorafgaande. De Here God schiep de hemel en de aarde en op de zesde dag schiep de Here God Adam. Nu lezen we in Lu 3:38, dat Adam een zoon van God was. Na Adam schiep de Here God Eva en samen leefden ze in het Paradijs. Satan verleidde Eva, en middels haar Adam, om van de verboden vrucht te eten en het gevolg was, dat de Here God Zijn oordeel over hen beide uitsprak. Uit Ge 3:16 blijkt, dat dat voor de vrouw tot gevolg heeft, dat haar begeerte naar haar man zal uitgaan, dat haar man over haar zal heersen en dat de Here God de moeite van haar zwangerschap zal meerderen. Er zijn mensen die van de logica uitgaan, dat enkel datgene 'vermeerderd' kan worden, dat er reeds eerder moet zijn geweest. Met andere woorden Eva kende vòòr de zondeval feilloos verlopen zwangerschappen, maar nu, nà de zondeval zullen als straf op de zonde deze zwangerschappen veel moeilijker verlopen, ja '*moeite van uw zwangerschap zal Ik zeer vermeerderen*', zegt de Here. Toen Adam 130 jaar was, kregen hij en Eva, na de moord op Abel, nog een zoon, Seth genaamd (Ge 4:25; 5:3). Adam mag dan 'een zoon van God' zijn genoemd, maar die benaming kregen b.v. Seth en zijn latere broers en zusters niet (Ge 5:4). De aanhangers van opvatting 2 gaan daarom van de gedachte uit, dat de kinderen die Adam en Eva vòòr de zondeval kregen, ook recht hebben 'zonen van God' genoemd te worden. Na de zondeval sloten deze 'zonen van God' een huwelijk met de 'dochteren van de mensen'. God keurde, zoals uit Ge 6:3,4 blijkt, deze verbintenis af. Gevolg: de zondvloed.

M.i. is deze oplossing erg gezocht. Nergens in de Bijbel is vermeld, dat Adam en Eva voor de zondeval al kinderen hadden. In tegendeel want, dat nadat Adam en Eva het Paradijs hadden moeten verlaten, kunnen we lezen in Ge 4:1: '*De mens nu had gemeenschap met Eva, en zij werd zwanger en baarde Kaïn*'.

OPVATTING 3.

Zover als ik heb kunnen nagaan, was Julius Afrikanus, die omstreeks 200 n. Chr. leefde, de eerste, die de opvatting huldigde, dat de 'zonen Gods' de nakomelingen van Seth waren, die geheel gescheiden leefden van de nakomelingen van Kaïn, zij waarop de vloek van de Here God rustte. Uiteindelijk gaan de vrome nakomelingen van Seth een huwelijk aan met de goddeloze nakomelingen van Kaïn, en die gemengde huwelijken leidden tenslotte tot hun verderf. Augustinus, Luther en Calvijn o.a. hebben deze opvatting overgenomen.

Het probleem met deze opvatting is echter, dat nergens in de Bijbel de nakomelingen van Seth 'zonen van God' worden genoemd. De enige conclusie die te trekken valt is, dat de persoon Seth en zijn nakomelingen in de Bijbel verbonden zijn met 'geloof'. Ze waren God toegewijd

(Ge 4:25,26), hadden een relatie met God (Ge 5:22; Heb 11:5), en dat in tegenstelling met wat er vermeld wordt over de nakomelingen van Kaïn (Ge 4:16-24). Een ander probleem met deze opvatting is, dat het niet aan te nemen is, dat de Here God als gevolg van enkel gemengde huwelijken de wereld liet vergaan d.m.v. een zondvloed. Er moet immers geconstateerd worden, dat ondanks het feit, dat de Bijbel op het punt van gemengde huwelijken duidelijk is (De 7:3,4) en ondanks het felle verzet van Ezra en Nehemia daartegen (Ezr 9:1,2) gemengde huwelijken veel voorkomen in de Joodse geschiedenis. Koning Salomo heeft tot zijn schande de gevolgen van zijn gemengde huwelijken ondervonden (1Kon 11:1-4). Het is overigens opvallend, dat zelfs een aantal die vrouwen die in de stamboom van de Here Jezus voorkomen, oorspronkelijk andere godsdiensten aanhingen. Ik denk daarbij b.v. aan Tamar, Rachab en Ruth. Daarmee wil niet gezegd zijn, dat voor ons geldt, dat gemengde huwelijken nu wel zijn toegestaan. Zie: 2Kor 6:14!! Het is te eenvoudig geredeneerd om te concluderen, dat gemengde huwelijken de oorzaak waren van de zondvloed. Op grond van de woorden van de Here Jezus die we kunnen vinden in Mt 24:37-39 en Lu 17:26-30, mag geconcludeerd worden, dat de egoïstische en zedeloze levenswijze, waarvan de gemengde huwelijken o.m. een gevolg waren, de uiteindelijke oorzaak waren van de zondvloed.

In het volgende, afsluitende artikel, komen nog twee andere opvattingen aan de orde.

De Heer zegene U !

Br. Kees van der Bijl (kvdbijl@gmail.com)